

Sygnatura akt: V GC 487/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 5 maja 2016r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: SSR Jan Matecki

Protokolant: Ewelina Bartoszevska

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2016r. w Kaliszu

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Sp. z o.o. z/s w W.

przeciwko R. G.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego R. G. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. z/s w W. kwotę 44 765,96 zł (czterdzieści cztery tysiące siedemset sześćdziesiąt pięć złotych i dziewięćdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 5 lutego 2015 roku do dnia zapłaty
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4 680,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2 400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego

SSR Jan Matecki

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 lutego 2015 roku powód (...) Sp. z o.o. z/s w W. wniósł od zasądzenie od R. G. kwoty 44 765,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu wniesionego pozwu powód stwierdził, iż dochodzona pozwem od pozwanego należność stanowi odszkodowanie od członka zarządu, którym był pozwany w firmie (...) Sp. z o.o. za nie zgłoszenie w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości kierowanej przez niego spółki, na skutek czego powódka poniosła szkodę. Odpowiedzialność pozwanego wynika z treści art. 299 k.s.h. W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa, obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany stwierdził, że 15 kwietnia 2008 roku złożył wniosek o ogłoszenie upadłości, który został oddalony przez Sąd Rejonowy w Kaliszu postanowieniem z 24 kwietnia 2008 roku stwierdzając, że majątek dłużnika nie wystarczy na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Wpis o powyższym w KRS miał miejsce 22 września 2008 roku. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń powoda objętych pozwem, stwierdzając że powód w drugiej połowie 2008 roku mógł powziąć informacje, że majątek spółki (...) Sp. z o.o. nie wystarczy na zaspokojenie jego roszczeń. Zdaniem pozwanego najpóźniej 13 listopada 2008 roku powód mógł powziąć informację, że majątek (...) Sp. z o.o. nie wystarczy na zaspokojenie jego długów i z tym dniem wystąpiła możliwość wystąpienia z roszczeniem z art. 299 k.s.h. Wobec powyższego iż powództwo zostało wytoczone dopiero 5 lutego 2015 roku zdaniem pozwanego powództwo jest przedawnione.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest przedsiębiorcą, który w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej prowadził współpracę gospodarczą z (...) Sp. z o.o. z/s w K.. 8 sierpnia 2008 roku Sąd Rejonowy w Poznaniu wydał przeciwko pozwanemu (...) Sp. z o.o. z/s w K. na rzecz powoda nakaz zapłaty, którym to nakazem nakazał, aby pozwany (...) Sp. z o.o. zapłaciła powodowi kwotę 23 135,75 zł wraz z kosztami postępowania – dowód nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym k. 18 akt. Po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty w dniu 27 listopada 2008 roku powód wystąpił z wnioskiem do komornika o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika (...) Sp. z o.o. – dowód wniosek k. 20 akt. W toku przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego powód uzyskał od (...) Sp. z o.o. kwotę 1 220,02 zł oraz zostały wyegzekwowane koszty egzekucji dla komornika w kwocie 5 669,36 zł – dowód pismo powódki k. 61 akt. Prezesem zarządu spółki (...) Sp. z o.o. był R. G.. Pełnił on tą funkcję od 23 marca 2004 roku do 19 maja 2009 roku i następnie pełnił funkcję likwidatora spółki – dowód k. 26 akt. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z/s w K. posiada nieuregulowane zobowiązania wobec wierzycieli z których najstarsze pochodzą z 2006 roku – dowód wykaz zobowiązań k. 33 – 109 akt V GU 8/08. Spółka (...) z o.o. posiada zobowiązania wobec Y. (...) c/o (...) na łączną kwotę 146 677,66 zł, z tym że najstarsze zobowiązanie wobec tej firmy powstało 18 maja 2006 roku w kwocie 29 710,74 zł – k. 33 akt GU 8/08, wobec I. (...) Grupa (...) posiada zobowiązanie wobec 2 515,64 zł, które powstało 25 sierpnia 2006 roku – dowód k. 39 akt V GU 8/08, wobec A. L. (...) Sp. z o.o.) posiada zobowiązanie z 12 października 2006 roku w kwocie 206,18 zł – dowód k. 56 akt V GU 8/08, wobec (...) (...) S.A.) posiada zobowiązanie w kwocie 201,30 zł od 12 grudnia 2006 roku – dowód k. 57 akt V GU 8/08, wobec (...) Sp. z o.o. posiada zobowiązanie w kwocie 1 000,00 zł od dnia 15 grudnia 2006 roku, wobec (...) SA zobowiązanie w kwocie 4 270,00 zł od dnia 1 czerwca 2006 roku, wobec (...) PL. S.A. zobowiązania w kwocie 2 954,34 zł od marca, maja i czerwca 2006 roku – dowód k. 61 akt V GU 8/08, wobec (...) S.A. zobowiązanie w kwocie 456,17 zł od 23 maja 2006 roku – dowód k. 81 akt V GU 8/08, wobec Skarbu Państwa – Urzędu Skarbowego w K. w kwocie 110 974,00 zł od dnia 25 lipca 2006 roku – dowód k. 109 akt V GU 8/08. Ogół zobowiązań dłużnika przekracza kwotę 2 000 000,00 zł – dowód uzasadnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 24 kwietnia 2008 roku oddalające wniosek o ogłoszenie upadłości spółki z o.o. (...) z/s w K. – k. 158 – 161 akt GU 8/08. R. G. 15 kwietnia 2008 roku wystąpił do Sądu Rejonowego w Kaliszu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości kierowanej przez siebie spółki – dowód k. 3 akt V GU 8/08. Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2008 roku wniosek dłużnika został oddalony z uwagi na brak majątku wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Majątek który dłużnik posiadał w dniu złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości poza wierzytelnościami w całości zabezpieczony był hipotekami oraz zastawami i mając powyższe na względzie Sąd Rejonowy w Kaliszu oddalił wniosek o ogłoszeniu upadłości, i stwierdził iż majątek spółki wolny od zabezpieczeń nie wystarczy na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu zostało utrzymane przez Sąd Okręgowy w Kaliszu, który rozpoznawał zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego. Informacja o treści orzeczenia Sądu oddalającego wniosek o ogłoszenie upadłości została umieszczona w KRS w dniu 22 września 2008 roku – dowód wyciąg z KRS k. 57 akt. (...) Sp. z o.o. wszczęła postępowanie likwidacyjne. Obwieszczenie o otwarciu likwidacji z dniem 1 października 2008 roku ukazało się w (...) 13 listopada 2008 roku – dowód k. 59 akt. W toku przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego przez komornika sądowego wierzyciel – powód nie uzyskał zaspokojenia swojej należności a wobec powyższego w dniu 5 lutego 2015 roku wystąpił z pozwem o odszkodowanie wobec R. G. za nie złożenie przez niego wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym terminie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o ujawnione i zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty. Sąd uznał za wiarygodne i rzetelne dołączone do pozwu oraz zawnioskowane przez strony postępowania o przeprowadzenie dowodu dokumenty ponieważ ich autentyczność jak i wynikająca z nich treść nie budzi wątpliwości co do ich rzetelności oraz nie była kwestionowana przez strony. Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanego wynikającym z odpowiedzi na pozew iż wniesione powództwo jest przedawnione. Powód uzyskał tytuł egzekucyjny w sierpniu 2008 roku. Z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego 27 listopada 2008 roku wystąpił powód. Komornik sądowy w toku egzekucji wyegzekwował kwotę 1 200,00 zł. Postępowanie zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność przez komornika 9 grudnia 2013 roku. Powód z roszczeniem przeciwko pozwanemu wystąpił 5 lutego 2015 roku a roszczenia odszkodowawcze w oparciu o treść art. 299 k.s.h. przedawniają się z upływem lat 3 zgodnie z art. 442¹ k.c.. Nie zasługuje na wiarę twierdzenie pozwanego, iż powód informację o bezskuteczności egzekucji

przeciwko spółce (...) z o.o. podjął w 2008 roku jak to wynika z treści udzielonej odpowiedzi na pozew. Dłużnik w odpowiedzi na pozew na k. 50 akt stwierdził że powód już w drugiej połowie 2008 roku mógł powziąć informację iż majątek spółki (...) nie wystarczy na zaspokojenie jego roszczeń. Pozwany stwierdził, że stosownie do treści art. 15 ustęp a zwłaszcza art. 16 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Krajowym od dnia ogłoszenia w (...) nikt nie może zasłaniać się nieznajomością ogłoszonych wpisów i nikt nie może zasłaniać się nieznajomością treści wpisów w rejestrze chyba że mimo zachowania należytej staranności nie mógł wiedzieć o wpisie. Oznacza to zdaniem pozwanego, że powód najpóźniej 13 listopada 2008 roku mógł powziąć informację że majątek spółki nie wystarczy na zaspokojenie jej długów. 13 listopada 2008 roku ukazało się bowiem ogłoszenie o otwarciu (...) spółki (...) k. 59 akt a ponadto w KRS ukazała się informacja w rubryce 3, iż został oddalony wniosek o ogłoszenie upadłości z uwagi na fakt, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarczy na zaspokojenie kosztów postępowania – dowód k. 57 akt. Informacja powyższa została zamieszczona 22 września 2008 roku. Twierdzenia pozwanego w tym zakresie, iż z momentem ukazania się powyższych informacji w KRS w 2008 roku powód podjął informację, że majątek dłużnika jest niewystarczający na pokrycie kosztów postępowania i że tym samym egzekucja wobec spółki jest bezskuteczna w ocenie Sądu są bezzasadne. Stosownie do treści art. 442¹ paragraf 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat 3 od dnia w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż 10 lat od dnia w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Powód nie wykazał aby przed wydaniem postanowienia o umorzeniu egzekucji komorniczej które to zdarzenie miało miejsce 9 grudnia 2013 roku – k. 23 akt powód otrzymał informację, iż postępowanie egzekucyjne wszczęte przeciwko spółce (...) z o.o. okazało się bezskuteczne. Sama możliwość uzyskania takiej informacji z KRS jest niewystarczająca do przypisania takiej wiedzy powodowi. Z treści art. 442¹ paragraf 1 wynika iż termin przedawnienia liczy się od dnia w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie odpowiedzialnej do jej naprawienia. Samo oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości z uwagi na okoliczność że majątek spółki jest niewystarczający na pokrycie kosztów postępowania nie oznacza iż dłużnik wiedział o tym iż oddalenie wniosku nastąpiło a także nie oznacza iż jego ewentualna egzekucja celem wyegzekwowania należności wynoszącej w 2008 roku około 25 000,00 zł będzie bezskuteczna. Sąd Najwyższy w sprawie I CSK 9/14 z 18 lutego 2015 roku stwierdził, że ogólną regułą wyrażoną w art. 120 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się niezależnie od świadomości uprawnionego co do istnienia przysługującego mu roszczenia. W art. 442¹ paragraf 1 zdanie pierwsze k.c. ustawodawca uregulował jednak początek biegu terminu przedawnienia w sposób szczególny, wiążąc go z powzięciem przez poszkodowanego wiadomości o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Z unormowania tego wynika, że świadomością poszkodowanego muszą być objęte wszystkie przesłanki warunkujące powstanie roszczenia. Termin przedawnienia roszczenia deliktowego może rozpocząć swój bieg dopiero wtedy, gdy poszkodowanemu znany jest zarówno sam fakt powstania szkody, jak i osoba obowiązana do jej naprawienia; nie chodzi przy tym o chwilę w której poszkodowany powziął jakąkolwiek wiadomość na temat tych okoliczności, a o moment otrzymania takich informacji, które ocenione wg kryteriów obiektywnych w pełni je uprawniają. W przypadku roszczeń wynikających z art. 299 k.s.h. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia w którym wierzyciel dowiedział się o bezskuteczności egzekucji prowadzonej przeciwko spółce. Świadomość tego stanu rzeczy nie musi łączyć się wyłącznie z doręczeniem postanowienia komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z powodu jej bezskuteczności, może ona wynikać z każdego dowodu wskazującego na to, że spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie zobowiązania dochodzonego w drodze powództwa z art. 299 k.s.h. Należy podkreślić że decydujące znaczenia dla biegu terminu przedawnienia ma wiedza wierzyciela o zdarzeniu wywołującym ten skutek a nie potencjalna możliwość powzięcia o niej wiadomości. W dalszej części uzasadnienia orzeczenia Sąd Najwyższy stwierdził iż zasada jawności materialnej KRS nie ma charakteru bezwzględnej. Chroni ona przede wszystkim bezpieczeństwo obrotu. Niemożność zasłaniania się nieznajomością ogłoszonego wpisu – przewidziana w art. 15 ustęp 1 zdanie 1 ustawy o KRS nie statuuje domniemania zapoznania się przez wierzyciela z treścią wpisu od chwili jego dokonania i **nie modyfikuje reguł określających bieg terminu przedawnienia roszczeń deliktowych**. Skoro – stosownie do jednoznacznego brzmienia art. 442¹ paragraf 1 zdanie pierwsze k.c. – początek biegu terminu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego wyznacza chwila rzeczywistego dowiedzenia się przez poszkodowanego

o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, to wystąpienie samej możliwości uzyskania tej wiedzy pozostaje bez znaczenia dla biegu tego terminu.

Pozwany nie wykazał aby powód powziął informację o bezskuteczności egzekucji jego roszczeń przed dniem wydania postanowienia komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego i jego doręczenia powodowi. Wobec powyższego niezasadnym jest podniesiony przez pozwanego zarzut że bieg terminu przedawnienia roszczeń powoda wobec pozwanego rozpoczął się w 2008 roku kiedy to ukazał się wpis w KRS o oddaleniu wniosku o ogłoszeniu upadłości z uwagi na art. 13 PUiN.

Sąd zważył , co następuje:

Stosownie do treści art. 299 paragraf 1 k.s.h. jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za ich zobowiązania. Stosownie do paragrafu 2 członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności o której mowa w paragrafie 1 jeżeli wykaże że właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że nie zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nie wszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo nie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nie wszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wskazuje że pozwany nie zachował terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości kierowanej przez siebie spółki. Stosownie do treści art. 10 PUiN upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika który stał się niewypłacalny. Zgodnie z art. 11 PUiN dłużnika uważa się za niewypłacalnego jeżeli nie wykonuje swych wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Zgodnie z art. 21 PUiN dłużnik jest obowiązany nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości zgłosić w Sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Taka podstawa w ocenie Sądu miała miejsce już w 2006 roku. Jak wynika z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego dłużnik posiada nieuregulowane zobowiązania wobec wierzycieli już od 2006 roku. Tymczasem wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnik złożył w kwietniu 2008 roku. Bezspornie zatem dłużnik nie zachował terminu wynikającego z treści art. 21 PUiN do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. W następstwie tego doprowadził do takiego zadłużenia spółki które spowodowało oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości z uwagi na brak wolnego od zabezpieczeń majątku który by wystarczył na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Odpowiedzialność odszkodowawcza dłużnika – R. G. w oparciu o treść art. 299 k.s.h. w ocenie Sądu jest zasadna. Egzekucja przeciwko kierowanej przez niego spółce (...) z o.o. okazała się bezskuteczna co wynika z postanowienia komornika z 9 grudnia 2013 roku. Pozwany nie wykazał aby zachodziły wobec niego przesłanki uwalniające go od odpowiedzialności wymienione w paragrafie 2 tego przepisu. Odpowiedzialność członków zarządu związana jest z sytuacją gdy wierzyciele nie mogą zaspokoić się z majątku spółki. W takiej sytuacji wierzyciele byli by na straconej pozycji gdyż skoro nie ma majątku z którego mogliby wyegzekwować swoje roszczenia, to nie ma mechanizmu ich zaspokojenia lub zabezpieczenia. Odpowiedzialność członków zarządu przewidziana w art. 299 k.s.h. przewiduje szczególną ich odpowiedzialność, będącą odpowiedzialnością za zobowiązania wobec wierzycieli. Uzupełnia ona odpowiedzialność spółki w ten sposób, że gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna dopiero wówczas można sięgać od majątku członków. Jak wynika z postanowienia komornika z grudnia 2013 roku odpowiedzialność przeciwko spółce jest bezskuteczna. Członek zarządu może uwolnić się od odpowiedzialność w trzech sytuacjach, kiedy wykaże że we właściwym czasie złoży wniosek o upadłość lub wszczęto postępowanie układowe, gdy nie doszło do zgłoszenia wniosku o upadłość oraz nie wszczęto postępowania układowego, ale nastąpiło to nie z jego winy i gdy nawet nie zgłoszono wniosku o upadłość lub nie wszczęto postępowania układowego a wierzyciel nie poniósł szkody. Ciężar dowodu w tych przypadkach spoczywa na osobie pozwanej. Ponieważ pozwany nie wykazał tychże okoliczności, nie uwolnił się tym samym z odpowiedzialności z art. 299 k.s.h. Powództwo wywiedzione przez powoda w ocenie Sądu zasługuje na uwzględnienie i wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku. Podniesiony przez pełnomocnika pozwanego zarzut przedawnienia nie zasługuje na uwzględnienie z przyczyn o których była mowa przy ocenie materiału dowodowego. Sąd w tym zakresie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego z 18 lutego 2015 roku w sprawie I CSK 9/14. O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z art. 98 k.p.c.